

Dz.U.2008.139.883

2009.03.27	zm.	Dz.U.2009.50.402	§ 1
2010.04.07	zm.	Dz.U.2010.55.335	§ 1
2011.04.06	zm.	Dz.U.2011.62.319	§ 1
2013.04.12	zm.	Dz.U.2013.339	§ 1

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 17 lipca 2008 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej
w ramach działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" objętego Programem
Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

(Dz. U. z dnia 1 sierpnia 2008 r.)

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008 r. Nr 98, poz. 634) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw", zwanej dalej "pomocą", objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanego dalej "Programem", w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej "umową";
- 4) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa albo jego części może być przyznana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania pomocy;
- 5) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1974/2006", w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. Za mikroprzedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który prowadzi mikroprzedsiębiorstwo w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2003, str. 36), zwanego dalej "zaleceniem nr 2003/361/WE".

§ 3. Do:

- 1) obliczania średniorocznego zatrudnienia,
 - 2) oszacowania obrotu netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych, a także średniorocznego zatrudnienia - w przypadku przedsiębiorców działających krócej niż rok,
 - 3) przeliczania wysokości rocznego obrotu netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych lub sumy aktywów bilansu
- mającego na celu określenie statusu mikroprzedsiębiorcy związanego z przyznawaniem pomocy stosuje się przepisy o swobodzie działalności gospodarczej.

§ 4. O pomoc może ubiegać się osoba fizyczna:

- 1) która:
 - a) podejmuje albo wykonuje we własnym imieniu jako mikroprzedsiębiorca działalność w zakresie:

- określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia, podlegającą przepisom o swobodzie działalności gospodarczej albo przepisom o systemie oświaty albo
 - wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, z wyłączeniem wytwarzania produktów energetycznych wyłącznie z produktów objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
- zwaną dalej "działalnością gospodarczą",
- b) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - c) jest pełnoletnia,
 - d) nie podlega przepisom o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie,
 - e) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1698/2005", oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych, których regulacje dotyczą realizacji operacji,
 - f) w przypadku podmiotów innych niż podmioty podejmujące lub wykonujące działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do gminy:
 - wiejskiej lub
 - miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
 - g) w przypadku podmiotów podejmujących lub wykonujących działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, ma miejsce zamieszkania na obszarach wiejskich, to jest w miejscowości należącej do gminy:
 - wiejskiej lub
 - miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, lub
 - miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
- 2) której, w okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy, nie przyznano pomocy inwestycyjnej w ramach działania "Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia" objętego Programem Operacyjnym "Kapitał Ludzki, 2007-2013".

§ 4a. Warunek dotyczący podejmowania wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w § 4 pkt 1 lit. a, uważa się za spełniony, jeżeli w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot podejmujący wykonywanie działalności gospodarczej nie był wpisany do ewidencji działalności gospodarczej albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych.

§ 5. Jeżeli operacja, którą zamierza realizować podmiot, o którym mowa w § 4, jest związana z budową, przebudową, remontem połączonym z modernizacją, wyposażeniem lub zagospodarowaniem nieruchomości objętej operacją, miejsce położenia tej nieruchomości powinno znajdować się:

- 1) w przypadku podmiotów innych niż podmioty podejmujące lub wykonujące działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa - w miejscowości należącej do gminy:
 - a) wiejskiej lub
 - b) miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - c) miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
- 2) w przypadku podmiotów podejmujących lub wykonujących działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa - w miejscowości należącej do gminy:
 - a) wiejskiej lub
 - b) miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, lub
 - c) miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców.

§ 6. O pomoc może ubiegać się osoba prawna, jeżeli:

- 1) podejmuje albo wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca;
- 2) spełnia warunki wymienione w § 4 pkt 1 lit. e i pkt 2;
- 3) jej siedziba lub oddział oraz w przypadku operacji związanych z budową, przebudową, remontem połączonym z modernizacją, wyposażeniem lub zagospodarowaniem nieruchomości objętej operacją - miejsce położenia nieruchomości znajdują się:

- a) w przypadku podmiotów innych niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, organizacje producentów owoców i warzyw oraz podmioty podejmujące lub wykonujące działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa - w miejscowości należącej do gminy:
 - wiejskiej lub
 - miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
 - b) w przypadku grup producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów podejmujących lub wykonujących działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa - w miejscowości należącej do gminy:
 - wiejskiej lub
 - miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, lub
 - miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
- 4) jest wpisana do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych.

§ 7. O pomoc mogą ubiegać się wspólnicy spółki cywilnej, jeżeli:

- 1) warunki, o których mowa w zaleceniu nr 2003/361/WE, są spełnione w odniesieniu do działalności wykonywanej w ramach spółki cywilnej;
- 2) każdy ze wspólników wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca;
- 3) każdy ze wspólników spełnia warunki wymienione w § 4 pkt 1 lit. b-g i pkt 2 - w przypadku gdy wspólnik jest osobą fizyczną;
- 4) każdy ze wspólników spełnia warunki wymienione w § 4 pkt 1 lit. e i pkt 2 oraz § 6 pkt 4, a jego siedziba lub oddział znajduje się w miejscowości, o której mowa w § 6 pkt 3 - w przypadku gdy wspólnik jest osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
- 5) siedziba lub oddział każdego ze wspólników w ramach prowadzonej spółki cywilnej oraz w przypadku operacji związanych z budową, przebudową, remontem połączonym z modernizacją, wyposażeniem lub zagospodarowaniem nieruchomości objętej operacją - miejsce położenia nieruchomości znajdującej się w miejscowości, o której mowa w § 5.

§ 8. O pomoc może ubiegać się spółka prawa handlowego nieposiadająca osobowości prawnej, jeżeli:

- 1) wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca;
- 2) spełnia warunki wymienione w § 4 pkt 1 lit. e i pkt 2 oraz § 6 pkt 3 i 4.

§ 9. 1. Pomoc jest przyznawana:

- 1) osobie fizycznej podejmującej we własnym imieniu działalność gospodarczą, która spełnia warunki określone w § 4 pkt 1 lit. b, d-g i której został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej "numerem identyfikacyjnym";
- 2) osobie fizycznej wykonującej we własnym imieniu działalność gospodarczą, która spełnia warunki określone w § 4 pkt 1 lit. b, d-g i której został nadany numer identyfikacyjny;
- 3) osobie prawnej, która spełnia warunki określone w § 6 i której został nadany numer identyfikacyjny;
- 4) wspólnikom spółki cywilnej, jeżeli są spełnione warunki określone w § 7, oraz jednemu ze wspólników, co do którego pozostali wspólnicy wyrazili zgodę na nadanie numeru identyfikacyjnego, został nadany numer identyfikacyjny;
- 5) spółce prawa handlowego nieposiadającej osobowości prawnej, jeżeli są spełnione warunki określone w § 8 i której został nadany numer identyfikacyjny.

2. Osoba fizyczna podejmująca we własnym imieniu wykonywanie działalności gospodarczej jest obowiązana przedstawić zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych, albo kopię zezwolenia wydanego na podstawie art. 58 ust. 3 albo art. 59a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo pracownika Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej "Agencją", do dnia złożenia:

- 1) pierwszego wniosku o płatność pośrednią będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych, przyznawaną po zrealizowaniu pierwszego etapu operacji - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w dwóch etapach;
 - 2) wniosku o płatność ostateczną będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych, przyznawaną po zrealizowaniu całej operacji - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w jednym etapie.
3. Warunek, o którym mowa w § 6 pkt 4, w przypadku gdy o przyznanie pomocy ubiega się podmiot będący spółką kapitałową "w organizacji", powinien zostać spełniony nie później niż do dnia zawarcia umowy.
4. Warunek dotyczący nadania numeru identyfikacyjnego, w przypadku gdy o przyznanie pomocy ubiega się podmiot będący spółką kapitałową "w organizacji", powinien zostać spełniony nie później niż do dnia zawarcia umowy.

§ 10. 1. Pomoc jest przyznawana na operację:

- 1) spełniającą wymagania określone w Programie, w szczególności uzasadnioną ekonomicznie, w tym pod względem jej kosztów, oraz zapewniającą osiągnięcie i zachowanie celu działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw";
- 2) która nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych;
- 3) obejmującą wyłącznie inwestycje związane z podjęciem lub wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie:
 - a) określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia stanowiącym wykaz działalności gospodarczych, w których zakresie może być przyznana pomoc,
 - b) wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, z wyłączeniem wytwarzania produktów energetycznych wyłącznie z produktów objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- 4) (uchylony);
- 5) która będzie realizowana w jednym albo dwóch etapach;
- 6) o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 tys. zł.

2. Pomoc jest przyznawana, jeżeli:

- 1) zostały spełnione warunki określone w rozporządzeniu oraz przepisach odrębnych, których regulacje dotyczą realizacji operacji;
- 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesiące od dnia zawarcia umowy - w przypadku gdy wniosek dotyczy etapu, który nie jest etapem końcowym;
- 3) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną nastąpi w terminie:
 - a) 24 miesiące od dnia zawarcia umowy - w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie,
 - b) 36 miesiące od dnia zawarcia umowy - w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach - nie później jednak niż do dnia 30 czerwca 2015 r.;
- 4) płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25 % łącznej planowanej wysokości pomocy.

3. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu:

- 1) pomoc jest przyznawana, jeżeli:
 - a) operacja będzie realizowana w nie więcej niż dziesięciu etapach, przy czym w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu będzie realizowana w jednym albo dwóch etapach,
 - b) złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy, przy czym złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie określonym w ust. 2 pkt 2,
 - c) wniosek o płatność będzie składany nie częściej niż dwa razy w roku,
 - d) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną nastąpi w terminie 60 miesięcy od dnia zawarcia umowy, nie później jednak niż do dnia 30 czerwca 2015 r., przy czym złożenie ostatniego wniosku o płatność w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminach określonych w ust. 2 pkt 3;
- 2) nie stosuje się przepisu ust. 2 pkt 4.

§ 11. 1. Pomoc jest przyznawana w formie refundacji części kosztów:

- 1) budowy lub modernizacji obiektów budowlanych, jak również zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia;
- 2) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, uznaje się za koszty kwalifikowalne, jeżeli zostały poniesione:

- 1) od dnia zawarcia umowy, jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne - poniesionych nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2007 r.;
- 2) w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość bez względu na liczbę wynikających z niej płatności przekracza 10 tys. zł - w formie rozliczenia bezgotówkowego przeprowadzonego poleceniem przelewu.

3. W przypadku przyznania pomocy do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty poniesione przez wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

4. Refundacji podlega nie więcej niż 50 % kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta.

5. W przypadku gdy zdarzenie powodujące poniesienie kosztów kwalifikowalnych:

- 1) nie zostało uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo
- 2) do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego - o których mowa w art. 75 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1698/2005, koszty te podlegają refundacji w wysokości określonej w ust. 4 pomniejszonej o 10%.

6. Prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 75 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1698/2005, odbywa się w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo - w przypadku gdy na podstawie odrębnych przepisów beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych - przez prowadzenie zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

§ 12. 1. Pomoc jest przyznawana i wypłacana do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi na jednego beneficjenta maksymalnie 300 tys. zł, z tym że:

- 1) w przypadku działalności wykonywanej w zakresie określonym w § 10 ust. 1 pkt 3 wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może przekroczyć:
 - a) 100 tys. zł - jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
 - b) 200 tys. zł - jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
 - c) 300 tys. zł - jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji;
- 2) (uchylony).

2. (uchylony).

3. Przy ustalaniu limitu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona.

4. W przypadku wspólników spółki cywilnej przy ustalaniu limitu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się działalność wykonywaną w ramach spółki cywilnej oraz we własnym imieniu przez każdego wspólnika.

5. Osobę fizyczną ubiegającą się o pomoc, która podejmuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca, uwzględnia się w liczbie tworzonych miejsc pracy.

6. Wzrost zatrudnienia liczy się od momentu bazowego, za który przyjmuje się wyższy stan zatrudnienia obliczony na podstawie:

- 1) średniej arytmetycznej z ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub
- 2) danych za ostatni miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

§ 13. 1. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1, zalicza się koszty:

- 1) budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów

- szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
 - 2) nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
 - 3) zagospodarowania terenu;
 - 4) zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
 - 5) zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub wykonywanej działalności gospodarczej;
 - 6) zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych służących do przewozu towarów lub osób, naczep lub przyczep będą to koszty w wysokości nieprzekraczającej:
 - a) trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych,
 - b) równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie innym niż usługi transportowe;
 - 7) rat zapłaconych z tytułu umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, nie później jednak niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.
2. Do kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, zalicza się koszty:
- 1) transportu do miejsca realizacji operacji:
 - a) materiałów służących realizacji operacji,
 - b) maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją;
 - 2) montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.
3. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 2, zalicza się koszty:
- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
 - a) kosztorysów,
 - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - f) projektów technologicznych,
 - 2) opłat za patenty lub licencje,
 - 3) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz związane z kierowaniem robotami budowlanymi
- w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych.
4. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w ust. 1, w szczególności:
- 1) podatku od towarów i usług (VAT);
 - 2) nabycia nieruchomości;
 - 3) nabycia rzeczy używanych.

§ 14. 1. Prezes Agencji najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję oraz co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym, informację o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy.

2. Prezes Agencji określa w informacji, o której mowa w ust. 1, dzień rozpoczęcia oraz dzień zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 10 dni roboczych. Dzień zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być wyznaczony później niż na dzień 31 grudnia danego roku.

§ 15. 1. W jednym roku można złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli na podstawie uprzednio złożonego wniosku o przyznanie pomocy nie przyznano pomocy.

§ 16. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji. Wniosek składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego.

2. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy osobiście albo przez upoważnioną osobę

bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji, z chwilą złożenia wniosku Agencja wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę wpływu, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.

3. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy przez nadanie przesyłką rejestrowaną, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień, w którym nadano tę przesyłkę.

§ 17. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny, jeżeli został nadany;
- 2) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 3) charakterystykę wykonywanej działalności gospodarczej, w tym określenie jej przedmiotu, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD);
- 4) opis planowanej operacji, w tym określenie:
 - a) miejsca realizacji,
 - b) celów,
 - c) zakresu i kosztów;
- 5) plan finansowy operacji;
- 6) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy dotyczące pomocy;
- 7) zestawienie rzeczowo-finansowe planowanej operacji;
- 8) informacje o załącznikach dołączanych do wniosku.
 2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:
 - 1) kopię wniosku o wpis do ewidencji producentów w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwanej dalej "ewidencją", jeżeli wnioskodawcy nie został nadany numer identyfikacyjny, a w przypadku składania wniosku o wpis wnioskodawcy do ewidencji łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy - oryginał wniosku;
 - 2) zaświadczenie z właściwej ewidencji ludności o zameldowaniu na pobyt czasowy w miejscu zamieszkania, wystawione nie wcześniej niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy - w przypadku gdy miejsce zamieszkania jest różne od miejsca zameldowania na pobyt stały;
 - 3) kopię dokumentu tożsamości - w przypadku gdy wnioskodawcą jest osoba fizyczna albo wspólnik spółki cywilnej będący osobą fizyczną;
 - 4) zaświadczenie o:
 - a) podleganiu ubezpieczeniu społecznemu wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo
 - b) okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz zakresie tego ubezpieczenia wydane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, albo
 - c) niefigurowaniu w ewidencji osób ubezpieczonych wydane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego- nie wcześniej niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 5) kopię umowy spółki cywilnej - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej;
 - 6) kopię uchwały wspólników spółki cywilnej upoważniającej wspólnika tej spółki do złożenia wniosku w imieniu wspólników - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i wspólnik składa wniosek w imieniu wspólników;
 - 7) kopię umowy spółki lub statutu spółki - w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub spółką prawa handlowego nieposiadającą osobowości prawnej;
 - 8) oświadczenie wnioskodawcy, że nie był wpisany do ewidencji działalności gospodarczej albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję - w przypadku wnioskodawcy podejmującego wykonywanie działalności gospodarczej;
 - 9) oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu statusu mikroprzedsiębiorcy, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję - w przypadku wnioskodawcy wykonującego działalność gospodarczą;
 - 10) formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis zawierający informacje, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. Nr 53, poz. 311 oraz z 2013 r. poz. 276);

- 11) kopie sprawozdań finansowych za okres 3 ostatnich lat obrotowych, sporządzonych zgodnie z przepisami o rachunkowości - w przypadku podmiotów, które mają obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych;
- 12) ekonomiczny plan operacji sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję;
- 13) kopie zaświadczeń o pomocy de minimis uzyskanej w okresie obejmującym rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, oraz 2 poprzedzające go lata, albo oświadczenie wnioskodawcy o wielkości uzyskanej pomocy de minimis sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję;
- 14) kopie formularzy rozliczeniowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy - w przypadku wnioskodawców wykonujących działalność gospodarczą oraz spółek kapitałowych "w organizacji";
- 15) pełnomocnictwo, jeżeli wnioskodawca działa przez pełnomocnika;
- 16) kopię dokumentu albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne nieruchomości, na której będzie realizowana operacja, przy czym w przypadku posiadania samoistnego nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361, z późn. zm.), jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej;
- 17) oświadczenie właściciela albo współwłaściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację operacji, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję - w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości niestanowiącej własności wnioskodawcy albo stanowiącej współwłasność wnioskodawcy i operacja ta jest związana z budową, przebudową, remontem połączonym z modernizacją, wyposażeniem lub zagospodarowaniem nieruchomości objętej operacją;
- 18) kopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych, zgodnie z przepisami o systemie oświaty, wystawionego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy albo kopię zezwolenia wydanego na podstawie art. 58 ust. 3 albo art. 59a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - w przypadku gdy w ramach wykonywania działalności wnioskodawca prowadzi działalność podlegającą przepisom o systemie oświaty, której dotyczy operacja;
- 19) kopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji innych obiektów, o której mowa w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.), wystawionego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy - w przypadku gdy w ramach wykonywania działalności wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie;
- 20) kopię przyrzeczenia zaszerogowania obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii wydanego na podstawie art. 39a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych lub kopię decyzji określającej kategorię obiektu hotelarskiego wydaną na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych - w przypadku gdy w ramach wykonywania działalności wnioskodawca świadczy lub planuje świadczyć usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w obiektach hotelarskich;
- 21) kosztorys inwestorski - w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycje budowlane;
- 22) kopie co najmniej 3 zapytań dotyczących nabycia rzeczy lub usług skierowanych do różnych dostawców lub wykonawców (zapytań ofertowych) oraz kopie 3 ofert stanowiących odpowiedź na te zapytania wraz z uzasadnieniem wyboru oferty - w przypadku każdego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, którego koszt przekracza 50 tys. zł netto, dotyczącego inwestycji innej niż określona w pkt 21;
- 23) kopie ostatecznych pozwoleń, zezwoleń lub innych decyzji, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także kopie innych dokumentów potwierdzających spełnienie określonych w odrębnych przepisach warunków realizacji inwestycji objętych operacją - w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje;
- 24) kopię promesy umowy leasingu dotyczącej planowanego zakupu rzeczy wraz z harmonogramem spłat rat leasingowych z wyszczególnieniem części kapitałowej i części odsetkowej - w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu;
- 25) kopię dokumentacji dotyczącej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i

prawnych - w przypadku wnioskodawców zobowiązanych do prowadzenia takiej ewidencji przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych, przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych lub przepisami o rachunkowości;

26) kopię dokumentacji dotyczącej wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku wnioskodawców zobowiązanych do prowadzenia wykazu przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;

27) informację o numerze rachunku bankowego wnioskodawcy - w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;

28) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do przyznania pomocy.

2a. Obowiązek zawarcia we wniosku o przyznanie pomocy numeru identyfikacyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, albo dołączenia wniosku o wpis do ewidencji albo jego kopii nie dotyczy spółki kapitałowej "w organizacji", której nie nadano numeru identyfikacyjnego.

2b. Kopie dokumentów załącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, lub notariusza, z tym że:

1) kopie dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 14, mogą być potwierdzone przez wnioskodawcę lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych;

2) kopie, o których mowa w ust. 2 pkt 25 i 26, mogą być potwierdzone przez wnioskodawcę.

3. Agencja udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy oraz formularze załączników nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 14 ust. 1.

4. Wnioskodawca informuje Agencję o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 18. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie zawiera numeru identyfikacyjnego, o którym mowa w § 17 ust. 1 pkt 1, albo nie dołączono do niego wniosku o wpis do ewidencji albo jego kopii, lub wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w terminie, o którym mowa w § 14 ust. 2, lub w danym okresie składania wniosków jeden wnioskodawca złożył więcej niż jeden wniosek, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanej dalej "ustawą", dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do numeru identyfikacyjnego, jeżeli numer ten można ustalić w ewidencji.

2. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy zawiera inne niż określone w ust. 1 i 2 nieprawidłowości lub braki, Agencja wzywa wnioskodawcę, w formie pisemnej, do ich usunięcia w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania do usunięcia nieprawidłowości lub braków, o których mowa w ust. 3:

1) nie usunął w terminie żadnych nieprawidłowości lub braków, Agencja nie przyznaje pomocy, o czym informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy;

2) usunął w terminie nie wszystkie nieprawidłowości lub braki, Agencja wzywa wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. Jeżeli wnioskodawca pomimo wezwania do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków nie usunął ich w terminie, pomocy nie przyznaje się, o czym Agencja informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

6. Przepisów ust. 3 i ust. 4 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

7. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyjątkiem:

1) zmian wynikających z wezwań Agencji;

2) jednej zmiany w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, jeżeli zmiana ta nie spowoduje zmiany celu operacji wskazanego we wniosku o przyznanie pomocy, zwiększenia kwoty pomocy oraz zmiany rodzaju działalności gospodarczej określonej we wniosku kodem PKD.

§ 19. 1. Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przez Agencję dla każdego województwa, przy zastosowaniu kryteriów oceny operacji.

2. Agencja, ustalając kolejność przysługiwania pomocy, uwzględnia wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji w terminie, o którym mowa w § 14 ust. 2, oraz wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w tym terminie, które wpłynęły do oddziału regionalnego Agencji do 30. dnia od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

3. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, przyznanych na podstawie następujących kryteriów:

- 1) jeżeli bezrobocie w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji, według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny w miesiącu poprzedzającym miesiąc podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 14 ust. 1, było:
 - a) najwyższe w województwie - 5 punktów,
 - b) niższe niż bezrobocie, o którym mowa w lit. a - liczba punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jest proporcjonalnie mniejsza od liczby punktów określonej w lit. a, zgodnie z wartością bezrobocia;
- 2) jeżeli podstawowy dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wskaźnik G) obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, obowiązujący w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, jest:
 - a) najniższy w województwie - 5 punktów,
 - b) wyższy niż dochód, o którym mowa w lit. a - liczba punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jest proporcjonalnie mniejsza od liczby punktów określonej w lit. a, zgodnie z wysokością wskaźnika G;
- 3) planowana do utworzenia przez wnioskodawcę liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne wynosi:
 - a) co najmniej 3 etaty - 2 punkty,
 - b) mniej niż 3 etaty - liczba punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jest proporcjonalnie mniejsza od liczby punktów określonej w lit. a, zgodnie z liczbą etatów.

4. Kolejność, o której mowa w ust. 1, jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów.

5. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów o kolejności przysługiwania pomocy decyduje niższa wartość wnioskowanej kwoty pomocy.

6. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów i identycznej wartości wnioskowanej kwoty pomocy, w pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcy wykonującemu działalność gospodarczą przed wnioskodawcą podejmującym wykonywanie działalności gospodarczej.

7. W przypadku wnioskodawców wykonujących działalność gospodarczą, których operacje mają tę samą liczbę punktów i identyczną wartość wnioskowanej pomocy o kolejności przysługiwania pomocy decyduje wcześniejsza data wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych.

8. Prezes Agencji nie później niż w terminie 40 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania pomocy w danym województwie. Informacja ta jest aktualizowana w przypadkach, o których mowa w ust. 9 i 10.

9. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy, które zostały złożone w terminie, o którym mowa w § 14 ust. 2, ale wpłynęły do właściwego oddziału regionalnego Agencji po 30. dniu od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, pomoc przysługuje w kolejności określonej przy zastosowaniu kryteriów oceny operacji, po wnioskach o przyznanie pomocy, dla których określono kolejność zgodnie z ust. 1-7.

10. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy, które zostały złożone w terminie, o którym mowa w § 14 ust. 2, do oddziału regionalnego Agencji, który nie jest właściwy, a następnie ustalono dla nich kolejność przysługiwania pomocy w oddziale regionalnym Agencji, który nie jest właściwy, pomoc przysługuje w kolejności ustalonej przy zastosowaniu kryteriów oceny operacji, we właściwym oddziale regionalnym Agencji, po wnioskach o przyznanie pomocy, których kolejność ustalono zgodnie z ust. 1-7.

11. Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy, mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy, ulegną zmianie, aktualizacji informacji o kolejności przysługiwania pomocy w danym oddziale regionalnym Agencji dokonuje się wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych

wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

12. Wniosek o przyznanie pomocy rozpatruje się w terminie 5 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 8.

13. W przypadku nierozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy w terminie, o którym mowa w ust. 12, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, podając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

§ 20. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy Agencja wyznacza niezwłocznie wnioskodawcy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawił się w wyznaczonym przez Agencję terminie w celu zawarcia umowy albo odmówił jej podpisania, Agencja nie przyznaje pomocy, chyba że wnioskodawca zawarł umowę w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z Agencją przed upływem terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, nie dłuższym niż miesiąc, albo
- 2) wyznaczonym przez Agencję, nie dłuższym niż 21 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku nieprzyznania pomocy na podstawie ust. 2 Agencja informuje o tym wnioskodawcę, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

§ 21. Agencja, na uzasadnioną prośbę wnioskodawcy, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez wnioskodawcę określonej czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, przy czym przedłużenie terminów wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności nie może przekroczyć łącznie 30 dni.

§ 22. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy Agencja, na prośbę wnioskodawcy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:

- 1) wniósł prośbę w terminie 45 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
 - 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której był określony termin;
 - 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.
2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.
3. (uchylony).

§ 23. 1. Wezwanie przez Agencję wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

1a. Dokonanie przez wnioskodawcę zmiany, o której mowa w § 18 ust. 7, wydłuża o miesiąc termin rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień, opinii lub wyjaśnienia okoliczności budzących wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, o czym Agencja informuje na piśmie wnioskodawcę.

§ 24. 1. W razie śmierci wnioskodawcy, rozwiązania osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, przekształcenia wnioskodawcy lub innego zdarzenia prawnego, w których wyniku zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości przedsiębiorstwa wnioskodawcy albo jego części w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, ze względu na istotę działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw", następca prawny wnioskodawcy albo nabywca przedsiębiorstwa albo jego części nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy.

2. Wniosek złożony przez wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1, Agencja pozostawia bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

§ 25. 1. Umowę zawiera się na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Agencję.

2. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy umowa może zawierać inne

postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) osiągnięcia celu operacji, w tym w zakresie zatrudnienia, i zachowania tego celu;
- 2) niefinansowania realizacji operacji z udziałem innych środków publicznych;
- 3) ograniczeń lub warunków w zakresie:
 - a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystania,
 - b) rodzaju i czasu trwania wykonywanej działalności związanej z przyznaną pomocą, miejsca zarejestrowania oraz lokalizacji siedziby lub oddziału;
- 4) umożliwienia przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą;
- 6) informowania Agencji o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy.

3. Zobowiązania, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3-6, dotyczą okresu pięcioletniego, z wyjątkiem zobowiązania w zakresie zatrudnienia, które dotyczy okresu dwuletniego. Okresy te są liczone:

- 1) w przypadku zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 6, z wyjątkiem zobowiązania w zakresie zatrudnienia - od dnia przyznania pomocy;
- 2) w przypadku zobowiązania w zakresie zatrudnienia oraz zobowiązania, o którym mowa w ust. 2 pkt 5 - od dnia dokonania płatności:
 - a) ostatecznej - w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu,
 - b) w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostały zrefundowane koszty kwalifikowalne, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 7 - w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu,
 - c) w wyniku której w ramach operacji zostały zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 1-6 i ust. 3 - w przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające, jak i niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu.

4. Umowa zawiera również:

- 1) postanowienia dotyczące warunków i sposobu pozyskiwania przez Agencję od beneficjenta danych, o których mowa w art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy;
- 2) postanowienia dotyczące dokonywania zmian w umowie, z uwzględnieniem, że zmiana umowy w zakresie zobowiązań beneficjenta, o których mowa w ust. 2:
 - a) pkt 1 i 2, jest nieważna,
 - b) pkt 3, może być dokonana w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności;
- 3) wykaz dokumentów, jakie dołącza się do wniosku o płatność.

§ 26. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową są:

- 1) podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji;
- 2) składane w oddziale regionalnym Agencji w dniu zawarcia umowy.

3. Beneficjent będący osobą fizyczną dołącza do umowy oświadczenie:

- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej rozdzielności majątkowej;
- 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli przedsiębiorstwa oraz ich małżonków o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej rozdzielności majątkowej - w przypadku gdy operacja dotyczy wyłącznie przedsiębiorstwa stanowiącego współwłasność osób fizycznych.

§ 27. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy wypłaca się na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz w przepisach odrębnych, których regulacje dotyczą realizacji operacji;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował realizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. W przypadku gdy beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu,

które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami, oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 27a. 1. Agencja, na uzasadnioną prośbę beneficjenta, może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji lub złożenie wniosku o płatność ostateczną po upływie terminów określonych w § 10 ust. 2 pkt 3 albo ust. 3 pkt 1 lit. d, w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od upływu tych terminów, ale nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać wyrażona również po upływie terminu zakończenia realizacji operacji lub złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 28. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu beneficjent, w terminie określonym w umowie, składa w oddziale regionalnym Agencji, przed dniem złożenia wniosku o płatność pośrednią, w którym zostaną ujęte po raz pierwszy raty zapłacone z tytułu umowy leasingu:

- 1) umowę leasingu wraz z harmonogramem spłaty rat;
- 2) (uchylony).

§ 29. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te są wypłacane na wniosek o płatność.

2. Wniosek o płatność składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

3. (uchylony).

4. Do wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepis § 16 ust. 2.

§ 30. 1. Jeżeli wniosek o płatność jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do ich usunięcia w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie usunął nieprawidłowości lub braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków nie usunął ich w terminie, Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

4. Agencja w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność może wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 31. 1. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

1a. Agencja, na uzasadnioną prośbę beneficjenta, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez beneficjenta określonej czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy, przy czym przedłużenie terminów wykonania przez beneficjenta określonych czynności nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

2. Agencja dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność.

3. Do trybu rozpatrywania wniosku o płatność stosuje się przepisy § 22 i 23.

§ 32. 1. W razie śmierci, rozwiązania, przekształcenia beneficjenta albo połączenia beneficjenta z innym podmiotem następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy;
- 2) na następcę prawnego beneficjenta przeszły prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne prawa niezbędne do jej zrealizowania.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy, zwany dalej "wnioskiem następcy", składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego.

4. W przypadku następstwa prawnego będącego wynikiem śmierci beneficjenta, jeżeli nie zostało

zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, spadkobierca dołącza do wniosku następcy zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- 1) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
- 2) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, spadkobierca przekazuje Agencji prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył wniosek następcy, dołącza do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.

7. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Agencja nie przyznaje pomocy, o czym informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

8. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

9. W przypadku nierozpatrzenia wniosku następcy w terminie, o którym mowa w ust. 8, Agencja zawiadamia, w formie pisemnej, wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy jednak niż 2 miesiące.

10. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 1 pkt 1-3, pkt 4 lit. b, pkt 6 i 8 oraz ust. 2-2b i 4, § 18 ust. 2-7 oraz § 20-23.

§ 33. 1. W razie nabycia przedsiębiorstwa albo jego części, objętych realizowaną operacją, pomoc może być przyznana nabywcy po uprzednim zgłoszeniu Agencji przez beneficjenta zamiaru zbycia przedsiębiorstwa albo jego części, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy.

2. Agencja po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, ustala, czy względy ekonomiczne oraz osiągnięcie i zachowanie celu działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" uzasadniają zbycie przedsiębiorstwa albo jego części w celu kontynuacji realizacji operacji, oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych wykluczających przyznanie pomocy.

3. Dokonując ustalenia, o którym mowa w ust. 2, Agencja może żądać od beneficjenta przedłożenia stosownych dokumentów lub złożenia wyjaśnień.

§ 34. 1. Wniosek nabywcy o przyznanie pomocy, zwany dalej "wnioskiem nabywcy", składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia nabycia przedsiębiorstwa albo jego części, o których mowa w § 33 ust. 1.

2. Do wniosku nabywcy dołącza się dokument potwierdzający nabycie przedsiębiorstwa albo jego części, o których mowa w § 33 ust. 1.

3. W przypadku złożenia wniosku nabywcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, Agencja nie przyznaje pomocy, o czym informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

4. Wniosek nabywcy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

5. W przypadku nierozpatrzenia wniosku nabywcy w terminie, o którym mowa w ust. 4, Agencja zawiadamia, w formie pisemnej, wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy jednak niż 2 miesiące.

6. Do wniosku nabywcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 1 pkt 1-3, pkt 4 lit. b, pkt 6 i 8 oraz ust. 2-2b i 4, § 18 ust. 2-7 oraz § 20-23.

§ 35. 1. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części nie może przekraczać kwoty pomocy, która nie została wypłacona temu beneficjentowi.

2. Umowa zawarta między Agencją a następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części określa warunki kontynuacji realizacji operacji będącej przedmiotem umowy z beneficjentem.

3. Do umowy, o której mowa w ust. 2, w tym do warunków kontynuacji realizacji operacji, stosuje

się odpowiednio przepisy § 4-10 oraz § 25-27.

§ 36. 1. W przypadkach określonych w § 32 i 33 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części do wysokości limitu, o którym mowa w § 12 ust. 1.

2. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części, przekracza limit, o którym mowa w § 12 ust. 1, następca prawny beneficjenta i nabywca przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części nie zwraca pomocy wypłaconej przed dniem zaistnienia następstwa prawnego albo nabycia przedsiębiorstwa beneficjenta albo jego części, jeżeli ten następca prawny albo nabywca realizuje zobowiązania beneficjenta.

§ 37. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym.

§ 38. 1. Innymi niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 kategoriami siły wyższej lub wyjątkowymi okolicznościami, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot całości lub części pomocy, są:

- 1) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z operacją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy;
- 2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji;
- 3) wypadek lub awaria skutkujące zniszczeniem budynku, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji;
- 4) kradzież mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, która nastąpiła na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta;
- 5) przeniesienie przez beneficjenta, za zgodą Agencji, w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy, własności lub posiadania przedsiębiorstwa albo jego części objętych realizowaną operacją lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz przejmie zobowiązania dotychczasowego beneficjenta;
- 6) zmiana w całości lub w części, za zgodą Agencji, w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy, przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celu i zakresu działania, o którym mowa w § 1.

2. Sposób postępowania beneficjenta i Agencji w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa umowa.

3. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, Agencja uwzględnia przepis art. 72 rozporządzenia nr 1698/2005.

§ 39. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami wymienionymi w § 38 ust. 1 oraz w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy za tę część operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 27 ust. 1, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 40. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy złożonych do dnia 31 grudnia 2009 r. pomoc jest przyznawana również na operacje obejmujące wyłącznie inwestycje związane z wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia stanowiącym wykaz działalności gospodarczych, w których zakresie może być przyznana pomoc, jeżeli są spełnione warunki określone w § 9 i 10.

§ 41. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).